

Commissieformat

Verzoek College van B&W voor commissiebehandeling.

B&W besluit	14 januari 2020
Portefeuillehouder	E. de Vries
Dienst/afdeling	IBOR
Behandelvoorstel	
Ter kennisname naar Commissie	Opiniecommissie omgeving 28 januari 2020
Zaaknummer	50150483

Onderwerp

Resultaat klimaatstresstesten en proces klimaatdialogen

Kennisnemen van

1. de resultaten van de klimaatstresstesten uitgevoerd in 2019.
2. De resultaten worden door middel van een presentatie in de commissie omgeving van 28 januari gepresenteerd.
3. Het proces voor uitvoering van de klimaatdialogen

Inleiding

Met het programma Duurzame en Gezonde stad zet Helmond sinds 2015 in op een versnellingsagenda Duurzaamheid. Als we het over duurzaamheid hebben, hebben we het over 1) de energietransitie en 2) klimaatadaptief zijn.

1. De ambitie is om in 2035-2045 klimaatneutraal te zijn op energiegebied. Er zijn voor de energietransitie (van het gas af) de afgelopen jaren al veel projecten in de stad gestart en uitgevoerd: van het Energiehuis Helmond waar mensen terecht kunnen voor voorlichting en verduurzaming in nieuwbouw- en renovatieprojecten van woningen en sportverenigingen tot aan de visie op duurzaam ondernemen voor ondernemers.
2. Wat betreft klimaatadaptief zijn, zijn we als gemeente wettelijk verplicht om te voldoen aan de landelijke doelstelling: klimaatbestendig in 2050. Door de opwarming van de aarde verandert ons klimaat, ook in Nederland. We krijgen in Helmond te maken met extremer weer: meer kans op hevige neerslag, droogte en hitte. En meer in andere delen van het land overstromingen. De eerste stappen zijn gezet in Helmond, bijvoorbeeld met het vergroenen van schoolpleinen en de aanleg van groene daken.

Vanuit het landelijke Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) is de urgentie aan lokale overheden duidelijk gemaakt om een klimaatstresstest uit te voeren (verplichting). En deze vervolgens iedere 6 jaar te herhalen. In 2019 heeft Arcadis de zes Peelgemeentes begeleid. Voor de gemeente Helmond is de stresstest uitgevoerd en zijn de kwetsbaarheden op het gebied van wateroverlast, droogte en hitte in kaart gebracht. Het biedt ook een overzicht van kwetsbare locaties en sectoren binnen de gemeente Helmond. In de rapportage worden de kwetsbaarheden beschreven zonder hier een waardeoordeel aan te geven.

1. Het opstellen van een klimaatstresstest is de eerste stap op weg naar een klimaatrobuuste inrichting van onze stad, zoals vastgelegd in het programmaplan Duurzame en Gezonde stad.
2. De tweede stap is het voeren van de klimaatdialoog op basis van deze test. Dit doen we met de interne organisatie, het politieke bestuur en de stad om urgentiebesef te kweken. Bovendien moeten we klimaatadaptatie samen oppakken.
3. De derde stap is het opstellen van een klimaatstrategie / uitvoeringsagenda om Helmond klimaatadaptief te krijgen voor 2050. In het DPRA wordt aangegeven dat overheidsinstanties in Nederland uiterlijk eind 2020 een uitvoeringsagenda vast moeten stellen.

Kernboodschap

Klimaatstresstesten

In de presentatie wordt een overzicht geven van het kaartmateriaal van de klimaatstresstesten en de uitdagingen die de klimaatverandering met zich mee brengt. Hieronder zijn de voornaamste conclusies voor de 4 thema's, wateroverlast, droogte, hitte en overstroming opgenomen.

Wateroverlast

- Water op straat gaat vaker voorkomen omdat er meer water valt in een kortere periode en wij als Helmond veel verharding hebben.
- De spoortunnels zijn een knelpunt als daar een forse bui valt.
- Met de veiligheidsregio dient besproken te worden hoe wijken bereikbaar zijn als kruispunten onder water staan.
- Bij buien van 70mm per uur of 160mm per twee uur ligt het aan de locatie waar het regent, hoeveel huizen er onder water komen te staan.
- Bewoners moeten geïnformeerd te worden over de risico's van water op straat. (bijv. verspreiding van ziektekiemen.)

Hitte

- In het centrum en op alle bedrijventerreinen komt hittestress voor.
- We gaan van 7 (nu) naar meer dan 18 dagen waarbij de temperatuur in Helmond oploopt naar $\geq 30^{\circ}\text{C}$.
- Dit gebeurt in reeksen van 13 tot 15 dagen. Terwijl dit nu in een reeks van 7 tot 9 dagen gebeurt.
- We krijgen meer dan 21 Tropische nachten per jaar, waarin de temperatuur niet onder de 20°C daalt.
- Het wordt 43°C . op bedrijventerrein BZOB en Varendschut.
- Raaymakers, Vlisco, Nedschroef en de Elzaspassage verhogen de temperatuur/ geven hittestress in het centrum.

Droogte

- Extreme hitte geeft droogte. Ook gaat het minder regenen. Maar als het dan regent, regent het harder.
- De koelste plekken in de stad zijn de plekken met groen en bomen, door de droogte worden deze kwetsbaar.
- Waar beplanting in tuinen vaak nog water krijgt van bewoners, is dit in openbaar groen minder vanzelfsprekend.

Overstroming

- De beken in Helmond kunnen buiten hun oevers treden, maar de laatste jaren is al ingezet op bergingscapaciteit bij hoogwater. Het kaartmateriaal laat zien dat de plekken die ervoor bestemd zijn, vol lopen.

Klimaatdialogen

In totaal zullen zes klimaatdialogen plaatsvinden met een tweeledig doel: het bewustzijn over de kwetsbaarheid voor klimaatextremen vergroten en bespreken hoe deze kwetsbaarheid met concrete maatregelen te verkleinen is.

- Klimaatdialoog 1 Intern
- Klimaatdialoog 2 Bedrijven
- Klimaatdialoog 3 Bewoners
- Klimaatdialoog 4 Centrum
- Klimaatdialoog 5 Gezondheid, deze vindt plaats in Peelverband.
- Klimaatdialoog 6 Raad

Consequenties

Niets doen is geen optie, en niet alleen omdat het een verplichting van het rijk is.

De uitkomsten van de stresstesten en de input die we ophalen bij de dialogen zijn een basis om aan een Helmond te bouwen als prettige, groene en gezonde samenleving. Dit kunnen we niet alleen maar zullen we met de stakeholders van de stad doen.

Communicatie

Op communicatief vlak zien we een aantal uitdagingen. Tot aan 2050 waarin we klimaatbestendig moeten zijn, ligt een lange, niet te overziene weg voor ons. Tegelijkertijd hebben we te maken met de publieke discussie over klimaatverandering. Klimaat is een hot issue in de media waar voor- en tegenstanders over elkaar struikelen. Er is sprake van 'klimaatverwarring.'

Daarnaast speelt bij klimaatadaptatie gedragsverandering een grote rol. Zowel aan de kant van inwoners, bedrijven en organisaties in Helmond als binnen de eigen gemeentelijke organisatie. Klimaatadaptatie maar zeker ook de komst van de omgevingswet vragen een andere manier van werken.

Gedragsverandering vergt een lange adem en begint bij bewustwording en het in beweging krijgen van mensen met kleine stappen. Of het nu gaat om het verankeren van klimaatadaptatie in het dagelijks werk of het maken van groene keuzes voor bedrijfsterreinen of achtertuintjes.

Hoe willen we het aanpakken?

- Flexibel en wendbaar met oog voor stakeholders
- Koplopers mede-eigenaar maken
- Bewustwording en communicatie als onderdeel van uitvoeringsplan
- Bestaande platform Alle lichten op groen benutten

Vervolg

In de opiniebijeenkomst van 31 maart vindt de klimaatdialoog met de raad plaats.

Na de dialogen wordt de input die we opgehaald hebben gewogen en komt er een uitvoeringsagenda die voorgelegd wordt.

Bijlage

Rapport Klimaatstresstesten